

Янченко О. І., курсант гр. ФЕБ-942
Науковий керівник – Паршин Ю. І.,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансових
та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СПОСОБИ ТА ПІДХОДИ БОРОТЬБИ З ТІНЬОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Дедалі більше світову економічну арену поглинає тіньова економіка. Цей процес також не оминув і Україну. Варто зазначити, що з кожним роком рівень тінізації не зменшується, а залишається на одному рівні чи навіть збільшується. Тому важливим питанням є шляхи та способи подолання тінізації. Щоб зрозуміти, як подолати цей процес, потрібно визначити, що таке тіньова економіка.

Тіньова економіка – це господарська діяльність, яка розвивається поза державним обліком та контролем, а тому не відображається в офіційній статистиці [1].

Коли ми визначили, що є тінізацією, то ми можемо виділити деякі шляхи боротьби. Але варто розуміти, що не всі способи спрацюють так, як написано на папері. Проте залишити їх поза увагою ми не можемо.

На нашу думку, для ефективної боротьби з тінізацією економіки потрібно вжити такі заходи:

1. Підвищення ефективності управління державними фінансами.

Ефективне управління державними фінансами передбачає реалізацію комплексу заходів на кожній стадії планування та використання бюджетних коштів.

2. Вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності та поліпшення міжвідомчої взаємодії.

Однією з головних умов цього пункту є систематичне розслідування кожного випадку виходу з ладу обладнання з контролю на митних постах, в разі виявлення порушень забезпечити притягнення до відповідальності.

3. Вдосконалення законодавства у сфері боротьби з економічними злочинами.

Низка досліджень наголошують, що в довгостроковій перспективі саме розвиток інститутів є головним фактором зменшення обсягів тіньового сектору економіки. Поступове вдосконалення законодавчої бази, незалежний суд, ефективна діяльність правоохоронних органів є обов'язковими умовами ефективного функціонування економіки, а також, в перспективі, створять належні умови для системної детінізації економіки України. Варто зазначити,

що Україна почала робити певні кроки в цьому напрямі, створивши Бюро економічної безпеки.

4. Розвиток безготівкового розрахунку.

Розвиток безготівкового розрахунку є одним з основних заходів щодо зниження тіньового обороту у фінансовому секторі. Цей пункт є одним з найважливіших, бо відстежувати фінансові операції, які проводяться безготівково, надійніше та зручніше. А саме тому виявити спробу ухилення від податків набагато легше.

5. Вдосконалення фіскального адміністрування.

Варто наголосити на необхідності проведення систематичної роботи з виявлення нових схем ухилення від сплати податків, а також створення ефективних механізмів обміну інформацією між державними та приватними структурами.

6. Створення сприятливих та ефективних умов для ведення бізнесу.

На нашу думку, це найважливіший пункт, бо створення належних умов для бізнесу – це прямий шлях до детінізації економіки в нашій державі. Одним із підпунктів є зменшення податків для приватних підприємців, бо саме високий податок і підбурює осіб вдаватися до незаконних дій. Також надавати правову підтримку малому та середньому бізнесу.

7. Боротьба з корупцією та підвищення рівня правової культури населення.

Також це є важливим пунктом. Можна додати те, що треба проводити заняття з правової культури зі старшої школи, зокрема щодо відповідальності, яка настає за економічні злочини [2].

Підсумовуючи, можна сказати, що основними способами боротьби з тінізацією економіки є: підвищення ефективності управління державними фінансами, вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності та поліпшення міжвідомчої взаємодії, вдосконалення законодавства у сфері боротьби з економічними злочинами, створення сприятливих та ефективних умов для ведення бізнесу, боротьба з корупцією та підвищення рівня правової культури населення.

Бібліографічні посилання

1. Тенденції тіньової економіки. Загальні тенденції тіньової економіки в Україні. URL : <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinovoiEkonomiki> (дата звернення: 28.09.2021).

2. Савич О. В. Основні чинники та шляхи протидії тінізації економіки України. *Ефективна економіка*. 2015. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3827> (дата звернення: 1.10.2021).